

18. november 2011

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E info@lf.dk
W www.lf.dk

De lange sagsbehandlingstider koster

Highlights:

- Langsom sagsbehandling og unødvendigt administrativt bøvvl står i vejen for den løbende tilpasning af landbrugsproduktionen og dermed for konkurrenceevnen.
- De gennemsnitlige sagsbehandlingstider for miljøgodkendelser af husdyrproduktion er 15 måneder i kommunerne, hvortil kommer yderligere 15 måneder for de 20-25 pct af sagerne, der ankes. Enkelte sager har taget 3-4 år.
- Udviklingen i landbrugsproduktionen afhænger af mange forskellige faktorer, som f.eks. udvikling i produktivitet, udvidelser og indskrænkninger, priser, mv. Forsinkelser i sagsbehandlingen betyder, at produktionen bliver mindre end den alternativt kunne have været. Dermed bliver også beskæftigelse, indtjening og eksport lavere, end hvis sagsbehandlingen ikke var forsinket.
- Et halvt års forsinkelse medfører således alt andet lige i gennemsnit en reduktion i beskæftigelsen i landbruget og afledte erhverv på 1.300 personer, et tab på ca. 580 mio. kr. i værditilvækst i erhvervet og en nedgang i eksporten på ca. 620 mio. kr., i forhold til en situation uden forsinkelser.
- Tilsvarende samfundsmæssige tab må forventes i andre erhverv, der er ramt af lange sagsbehandlingstider.

Forsinkelser på 6 måneder betyder alt andet lige reduktion i beskæftigelse på 1.300 personer

Langtrukken sagsbehandlingstid for miljøgodkendelser er et problem for den løbende tilpasning af landbrugsproduktionen og den konkurrenceevne. Nye beregninger fra Landbrug & Fødevarer viser for svineproduktionen, at forsinkelser i sagsbehandlingen på i gennemsnit seks måneder medfører en reduktion i beskæftigelsen på ca. 1.300 personer, en reduktion i værditilvæksten på ca. 580 mio. kr.¹, samt en reduktion i eksporten på ca. 620 mio. kr.

Jo større forsinkelser, der opstår, jo større tab i indtægter, eksport og beskæftigelse i forhold til det mulige.

¹ Se note til Tabel 1.

Samfundøkonomiske effekter for svineproduktionen

	Beskæftigelseseffekter			Værdi- tilvækst	Eksport
	Antal beskæftigede			Mio. kr.	
	Primær	Afledte	I alt		
3 md. forsinkelse	220	420	650	290	310
6 md. forsinkelse	450	840	1.290	580	620
9 md. forsinkelse	670	1.260	1.940	870	930
12 md. forsinkelse	900	1.680	2.580	1.160	1.250
18 md. forsinkelse	1.350	2.520	3.870	1.750	1.870
24 md. forsinkelse	1.800	3.370	5.160	2.330	2.490

Note: Værditilvæksten er den merindtjening, der skabes i et erhverv, når varer og tjenester, der bruges i den pågældende produktionen, er trukket fra. Den samlede værditilvækst (i markedspriser) svarer til bruttonationalproduktet (BNP).

Kilde: Landbrug & Fødevarer

*Løbende
indskrænkninger og
udvidelser*

Når der i praksis sættes et stop for produktionsudvidelser på grund af langsom og sagsbehandling af miljøgodkendelser, betyder det ikke som man ellers kunne tro en fastlåsning af produktionsniveauet. Det fører derimod til et fald i produktionsomfanget, nedgang i beskæftigelsen og tab af eksport i forhold til, hvis sagsbehandlingen ikke var forsinket.

Begrundelsen er, at udviklingen i svineproduktionen er dynamisk, idet der løbende bliver nedlagt svinebrug, etableret nye bedrifter og foretaget indskrænkninger og udvidelser på de eksisterende svinebrug. Hvis der opstår forsinkelser i sagsbehandlingen, vil der fortsat være brug, som nedlægger eller indskrænker produktionen, mens svinebrug under etablering eller udvidelse vil blive forsinket.

I gennemsnit ansøges der årligt om udvidelser af svineproduktionen, svarende til 5 pct. af produktionen. Hvis udvidelserne ikke kan realiseres på grund af forsinkelser i sagsbehandlingen, vil svineproduktionen blive tilsvarende mindre.

*Forsinkelse på 3½ år
for landmand*

Et eksempel er Husdyrgodkendelsesloven², som omhandler miljøgodkendelser af husdyrproduktion i forbindelse med etablering og udvidelser. Der har her været en række problemer med lange sagsbehandlingstider og forsinkelser i ankesagsbehandlingen. En svineproducent fra Gribskov har f.eks. frem til sommeren 2011 ventet i 3½ år på svar på, om han må bygge en ny stald, der opfylder EU's krav til løsgående drægtige søer i 2013. Landmanden sendte sin ansøgning i november 2007 og har siden sommeren 2009 afventet svar fra Natur- og Miljøklagenævnet³.

*Sagsbehandlingstid
i kommunerne
15 måneder i
gennemsnit...*

I en analyse fra Husdyrreguleringsudvalget⁴ er sagsbehandlingstiderne for miljøgodkendelser af større husdyrbrug analyseret. Analysen viser en stor spredning i sagsbehandlingstiderne kommunerne imellem, med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på ca. 15 måneder.

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Lov nr. 1572 af 20. december 2006 med efterfølgende ændringer.

³ "Svineproducenten", Medlemsblad for Svineproducenter, nr. 3 og 4, 2011.

⁴ Husdyrreguleringsudvalget blev nedsat i maj 2010 som følge af Grøn Vækst aftalerne med det formål at forenkle og forbedre husdyrreguleringen. <http://www.mst.dk/>. Se litteraturlisten.

... og 15 måneder yderligere for sager, der ankes

Dertil kommer sagsbehandlingstiden i klagesystemet for de sager, der ankes. Det drejer sig om 20-25 pct. af sagerne. Ifølge Natur- og Miljøklagenævnets årsrapport for 2010 har der i 2010 været en gennemsnitlig sagsbehandlingstid for ankesagerne på 443 dage, svarende til ca. 15 måneder. Enkelte sager har taget 3-4 år.

For sager, der er blevet anket, ligger den samlede, gennemsnitlige sagsbehandlingstid for kommunens og ankeinstansens sagsbehandling således på ca. 30 måneder.

28 pct. overskrider de aftalte frister

Den senest foreliggende opgørelse fra Miljøstyrelsen over sagsbehandlingstiden for husdyrgodkendelser fra maj 2011 viser, at 28 pct. af de 1.343 sager, der var i gang per 1. april 2011 overskrider de aftalte sagsbehandlingstider, selv om der har været sat ekstra penge af til at komme af med sagspuklerne.

Konkurrencekraften må styrkes

Forsinkelser i sagsbehandlingen medfører som vist store samfundsmæssige omkostninger for beskæftigelse, indkomst og eksport. De ovenstående tal stammer fra landbruget, men lange sagsbehandlingstider på andre områder må forventes at indebære tilsvarende negative effekter for erhvervslivet og væksten i samfundet.

I forhold til konkurrenceevnen er det således afgørende med en klar og gennemsigtig miljøregulering, så ineffektiv sagsbehandling ikke står i vejen for den økonomiske vækst og beskæftigelsen.

Kilder Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg: Endeligt svar på spørgsmål 571, den 4. maj 2011. MPU alm. del, J.nr. MST-001-04585. (om sagsbehandlingstid for sager om husdyrbrug).

Husdyrreguleringsudvalget: "Referenceanalyse: Administrativt ressourceforbrug i forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug, d. 12. november 2010.

Miljøministeriet, Natur- og Miljøklagenævnet: "Årsrapport for regnskabsåret 2010".

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E info@lf.dk
W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Thomas Søby
Anne Ohm

3339 4252
3339 4496

ths@lf.dk
ano@lf.dk